

הרגלי וצרכי פעילות הספורט של תושבי נס ציונה

סקר

יולי 2016

הסקר נערך במסגרת תכנית האב היישובית לספורט בנס-ציונה, כדי שישימש כאחד מבסיסי המידע לדיונים. פעילות גופנית הוכרה בישראל ובעולם, כבעלת תרומה מרכזית באורח חיים בריא ובאיכות החיים בכלל. ארגון הבריאות העולמי רואה בפעילות גופנית כגורם מרכזי בעידוד תפקודי הגוף החיוביים, מניעת השמנה וצמצום התפתחות מחלות - לאורך זמן. אנשים העוסקים בפעילות גופנית הם פעילים יותר, ערניים ותורמים יותר לסביבה בהפחתת זיהום האוויר, תזונה נכונה ודרישה לפיתוח שטחים ירוקים ומטבע הדברים - אזרחים טובים יותר. לפיתוח הפעילות הגופנית בקרב תושבי העיר, יש צורך במסגרות שונות שייצרו סביבה מעודדת. רוב הפעילות הגופנית נעשית ע"י האנשים באופן עצמאי וללא הדרכה. לאלה צריך להקנות אמצעים כמתקנים פתוחים ומוארים, שבילי הליכה ואופניים, מידע ואפשרויות שונות לסביבה נוחה לפעילות - בעיקר בשעות אחה "צ והערב. אחרים מבקשים לעשות את הפעילות במסגרות משותפות והדרכה ולהם יש למצוא פעילויות וחוגים אטרקטיביים במחיר סביר. לצד אלה יש להקנות את הרגלי הפעילות הגופנית לילדים מגיל צעיר במסגרת הגן ובתי הספר. לספורט הייצוגי בעיר, יש השפעה רבה על תדמית ועידוד הפעילות בקרב ילדים ונוער.

מטרות

מטרת הסקר הייתה ללמוד על אורחות הספורט של תושבי העיר, הרגלים, צרכים, עמדות, צרכים בלתי מסופקים ושביעות רצון. הסקר נועד לספק מידע לגבי דעות וציפיות התושבים מצעדים שהגורמים העירוניים יכולים לבצע כדי להמשיך ולשדרג את התנאים לעידוד הפעילות הגופנית.

שיטות

המחקר נערך בקרב 350 מבוגרים בגילאי 18 עד 75, במסגרת סקר חתך מבוסס אוכלוסייה, עפ"י נתוני המאפיינים הדמוגרפיים בעיר. הסקר הכיל שאלון ובו 15 שאלות על הרגלי ורצונות התושבים בתחום הספורט, שנוסחו ע"י "שיאן ספורט" בשיתוף גורמי העירייה. הנסקרים בסקר נבחרו אקראית מתוך קבצי טלפונים גלויים של בזק ושל חברות הסלולאר, בהתאמה למדגם הנדרש.

במקביל נערך סקר ל-204 בני נוער בצורה פרונטאלית במגמות הספורט של בתי הספר בן גוריון (כדוריד) ובן יהודה (כדורסל). אין לראות באוכלוסיית מחקר זו כמדגם מייצג, אך לאיסוף המידע בקרבם יש חשיבות לגבי העדפות נוער העוסק בספורט. הסקר הכיל שמונה שאלות בלבד, שכן חלק משאלות הבוגרים אינן רלוונטיות לקבוצת מחקר זו. בשל שונות סקר זה ושאלותיו, תוצאות סקר הנוער מובאות בנפרד בהמשך.

בסקר הבוגרים התבצעו שיחות טלפון ל-1,648 נדגמים. 516 מהם (31.3%) לא עמדו בנתוני ההכללה ונפלו. נותרו 1,132 נדגמים. מתוכם, 555 (49.0%) לא אותרו (בכמה ניסיונות). 227 (20.1%) סירבו להשתתף (בעיקר - מחוסר עניין או זמן). הנתונים בדו"ח על 350 ראיונות (30.9% היענות) שעמדו בקריטריונים של ההכללה ומהווים את המדגם המייצג.

הנתונים מסתמכים על דיווח עצמי של המשתתפים בסקר. טכניקת התשאול העניקה למשתתף זכות בחירה חופשית בשאלות המהותיות, לצד סיוע באפשרויות ובדוגמאות בשאלות שחייבו הבהרה והצגת מסגרת של אופציות למתושאלים. בחלק מהשאלות ניתן היה לציין יותר מגורם אחד.

בנתונים בפירוט להלן, יש התייחסות והשוואה לשני סקרים ארציים:

א. סקר "מינהל הספורט" משנת 2012, אשר בחן את הרגלי הפעילות הגופנית בקרב 2,964 נסקרים תושבי ישראל בני 21 ומעלה בקרב כלל האוכלוסייה.

ב. סקר "איגוד הספורט העממי", יולי 2015 בקרב 403 דוברי עברית באוכלוסיה בקרב תושבים בני 18 ומעלה.

היקף העיסוק בספורט

שאלה 1 - האם את/ה עוסק/ת בפעילות גופנית ספורטיבית על בסיס קבוע?

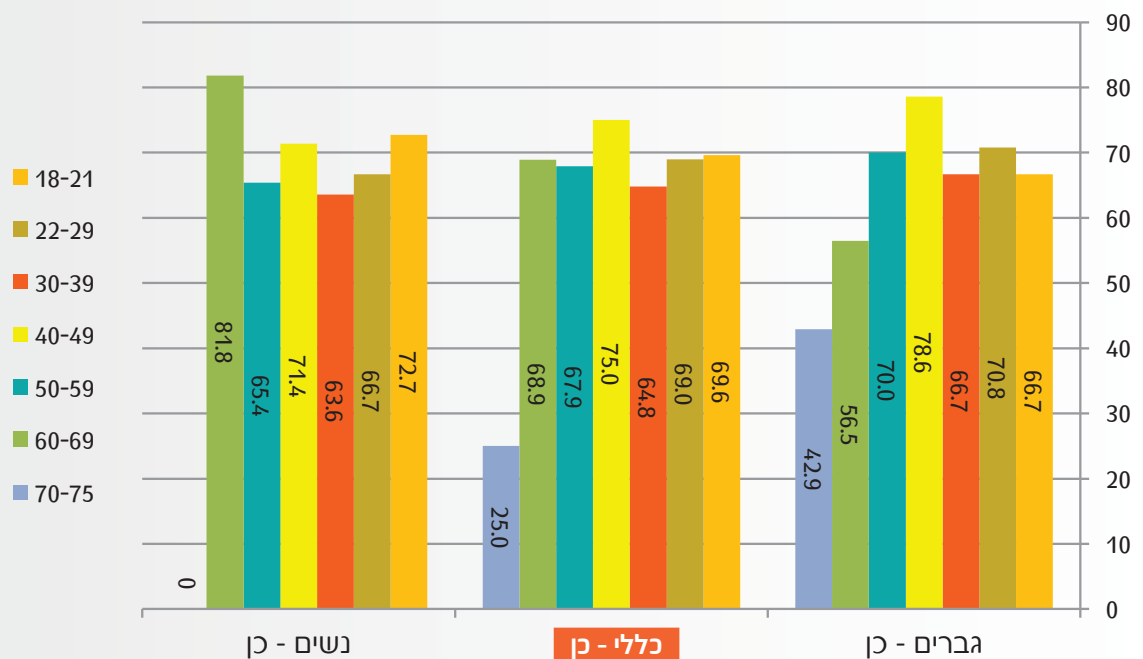
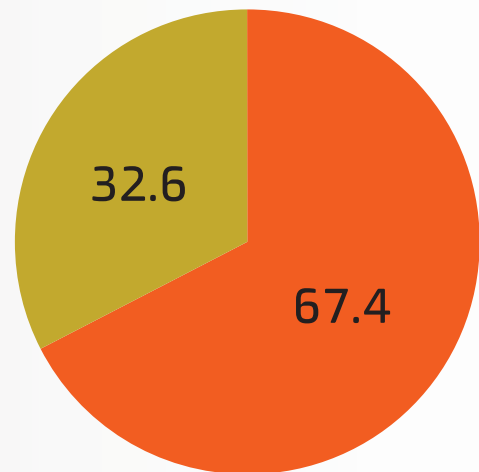
העיסוק בקרב המבוגרים בנס ציונה (67.4%) גבוה ביחס לסקר מינהל הספורט (65.3%) ולאגוד (59.1%). יש כמעט שוויון בין הגברים (67.8%) לבין הנשים (67.0%). השוויון בעיסוק בספורט בנס ציונה בין נשים לגברים - הוא יוצא דופן. לרוב, גברים עוסקים יותר בספורט, למרות שהפער בין המינים הצטמצם גם במישור הארצי לאחוזים בודדים.

אולם יש להסתייג מבסיס השוואה במובנים אלו:

1. בסקרים הארציים נחקרת גם האוכלוסיה הערבית שפועלת בתדירות פחותה מהאוכלוסיה היהודית ושיעורם בקרב האוכלוסיה בנס-ציונה- שולי.
2. אוכלוסיה במצב סוציו אקונומי גבוה פעילה יותר מזו במדרג הנמוך. בנס-ציונה הרמה הסוציו אקונומית גבוהה יחסית.
3. יש להניח שבכל הסקרים, בקרב אלה שסירבו לענות, יש רוב לאנשים שאינם עוסקים בספורט, עניין שהיה מוריד את שיעור העיסוק בספורט.

כן, באופן סדיר
לפחות פעמיים
בשבוע

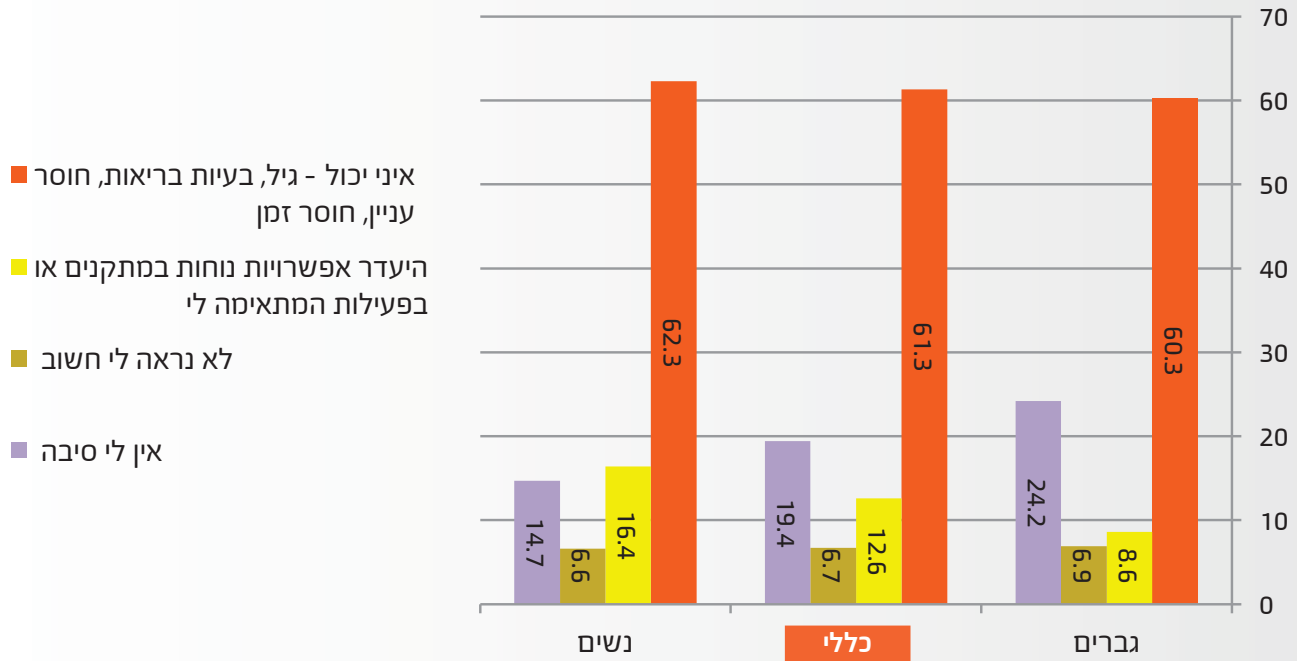
לא

החסמים לעיסוק בפעילות גופנית

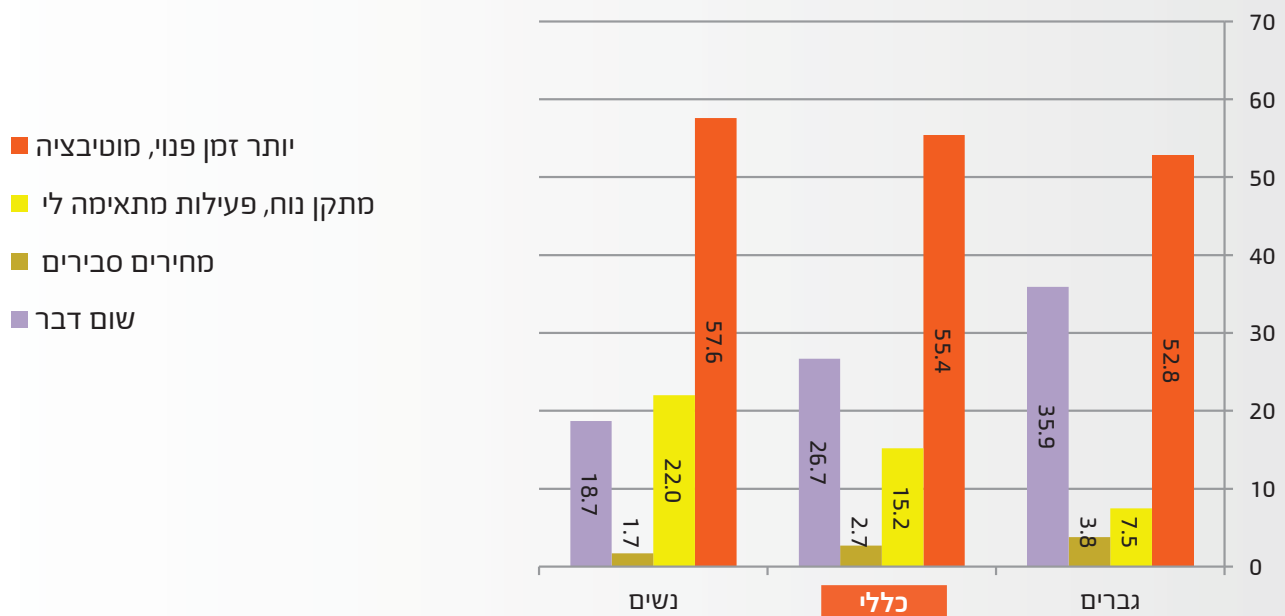
שאלה 2 - מדוע אינך עוסק/ת בפעילות?

הסיבות העיקריות לאי העיסוק בספורט (מלבד בעיות גיל ובריאות) הן חוסר עניין או זמן. עידוד אוכלוסיה זו לעסוק בספורט, יתאפשר דרך חיזוק המודעות והקניית אפשרויות נוחות וחוסכות זמן ליישום פעילות ספורט.

שאלה 3 - מה היה גורם לך להתחיל/לחזור לפעילות?

גורם המשיכה העיקרי לעסוק בספורט הוא "יותר זמן פנוי" למעלה מ-50%. אחוז התשובות הנמוך לגבי "מתקן נוח" ו"מחירים סבירים", מעידה על הקניית אמצעים ואפשרויות טובות יחסית לעיסוק בספורט בעיר.

תדירות העיסוק בפעילות גופנית

שאלה 4 - באיזה תדירות אתה עוסק בפעילות ספורט?

בקרב המבוגרים העוסקים בפעילות גופנית, 64% עושים זאת בתדירות של שלוש פעמים ומעלה, שזו המלצת ארגון הבריאות העולמי.

בהשוואה לסקר איגוד הספורט העממי, תדירות העיסוק בספורט בנס ציונה גבוהה יותר בעיקר באלו שעוסקים בפעילות 3-4 פעמים בשבוע: 46.2% בנס ציונה לעומת 41.7% בסקר האיגוד.

בהיקף העיסוק על פי התפלגות הגילאים עולה כי קבוצת הגיל הפעילה ביותר הינה 40 עד 49 (הן בין הגברים והן בין הנשים) בשיעור של 75%. היקף העיסוק מצטמצם אצל הגברים מעל גיל 60 (56.5%) ומעל גיל 70 (42.9%). לעומת זה אצל הנשים הוא מגיע דווקא לשיא בגילאי 60 פלוס (81.8%) ומתאפס (0.0%) אחרי גיל 70.

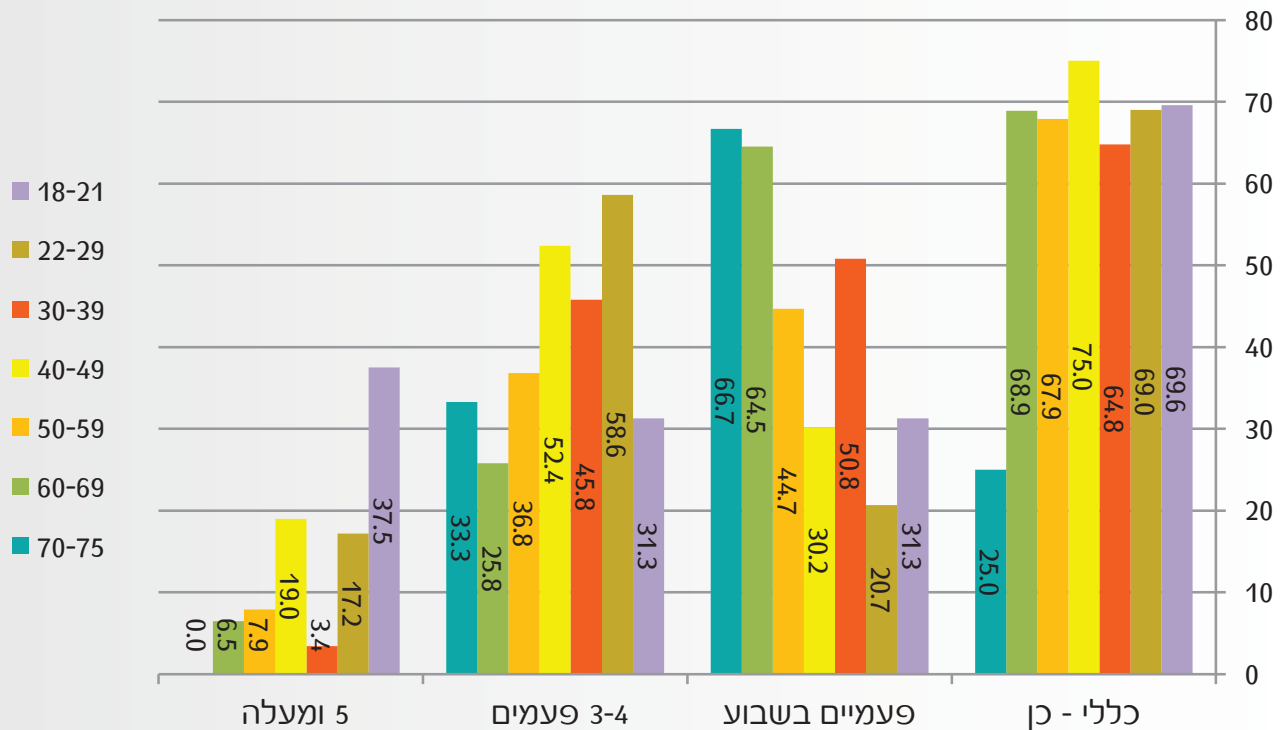
בבדיקת תדירות העיסוק מדי שבוע בפעילות גופנית בהתפלגות בין הגילאים, עולה כי:

פעילות אינטנסיבית של חמש פעמים בשבוע גבוהה אצל גילאי 18-21 (37.5%)

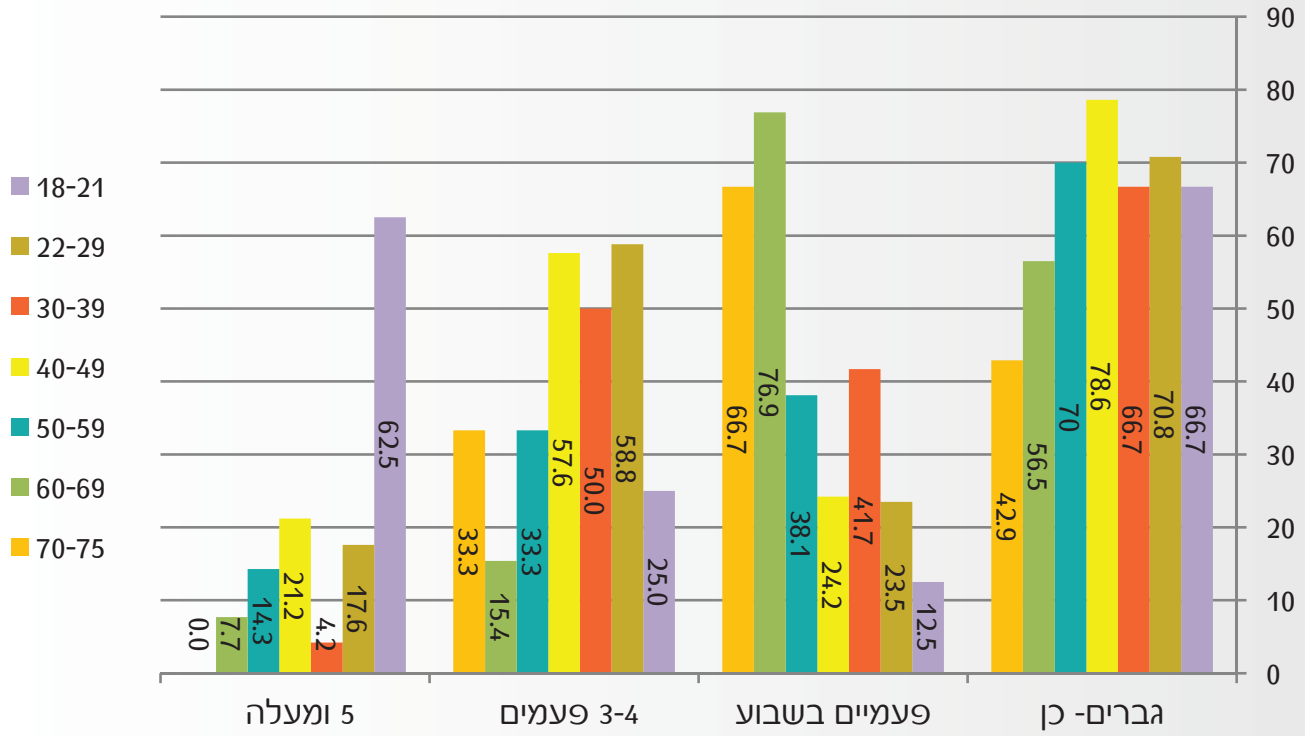
תדירות של 3-4 פעמים בשבוע קיימת בעיקר אצל גילאי 22-29 (58.6%) ו 50-59 (52.4%).

פעילות מתונה (פעמיים בשבוע) נרשמת בגילאי 60 פלוס (64.5%)

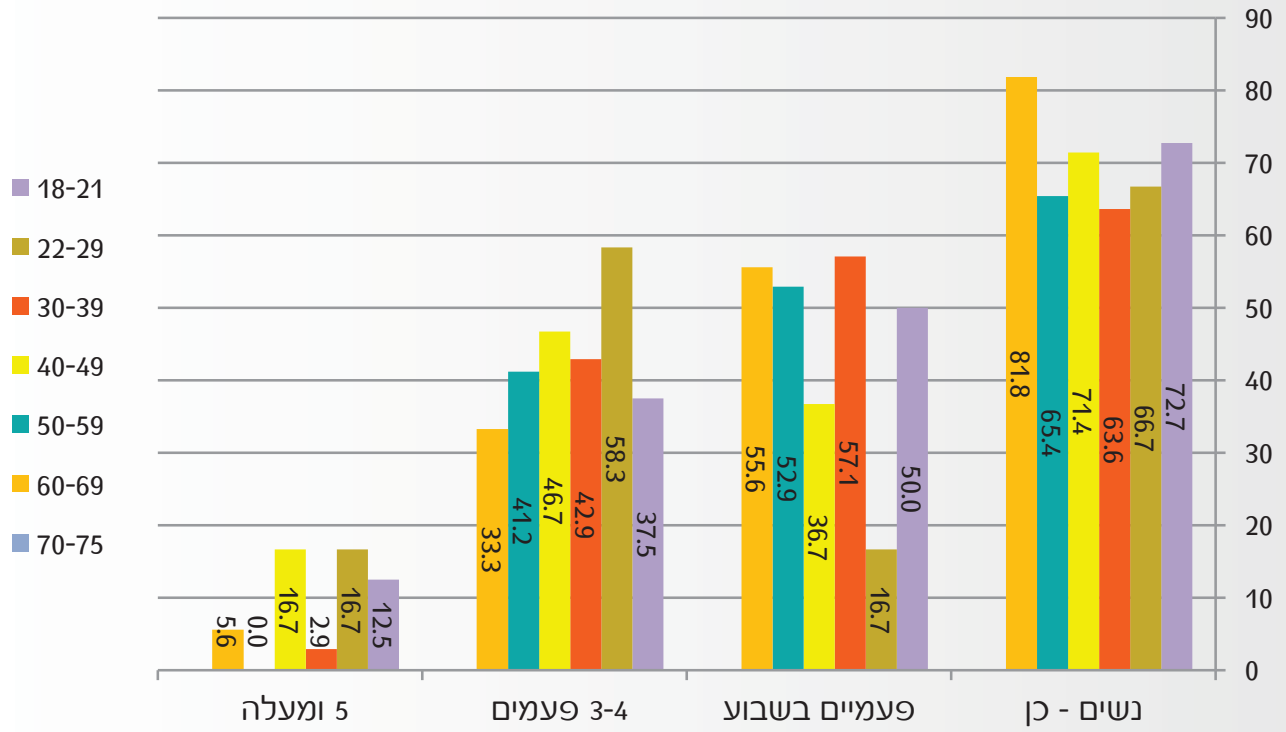
כללי

גברים

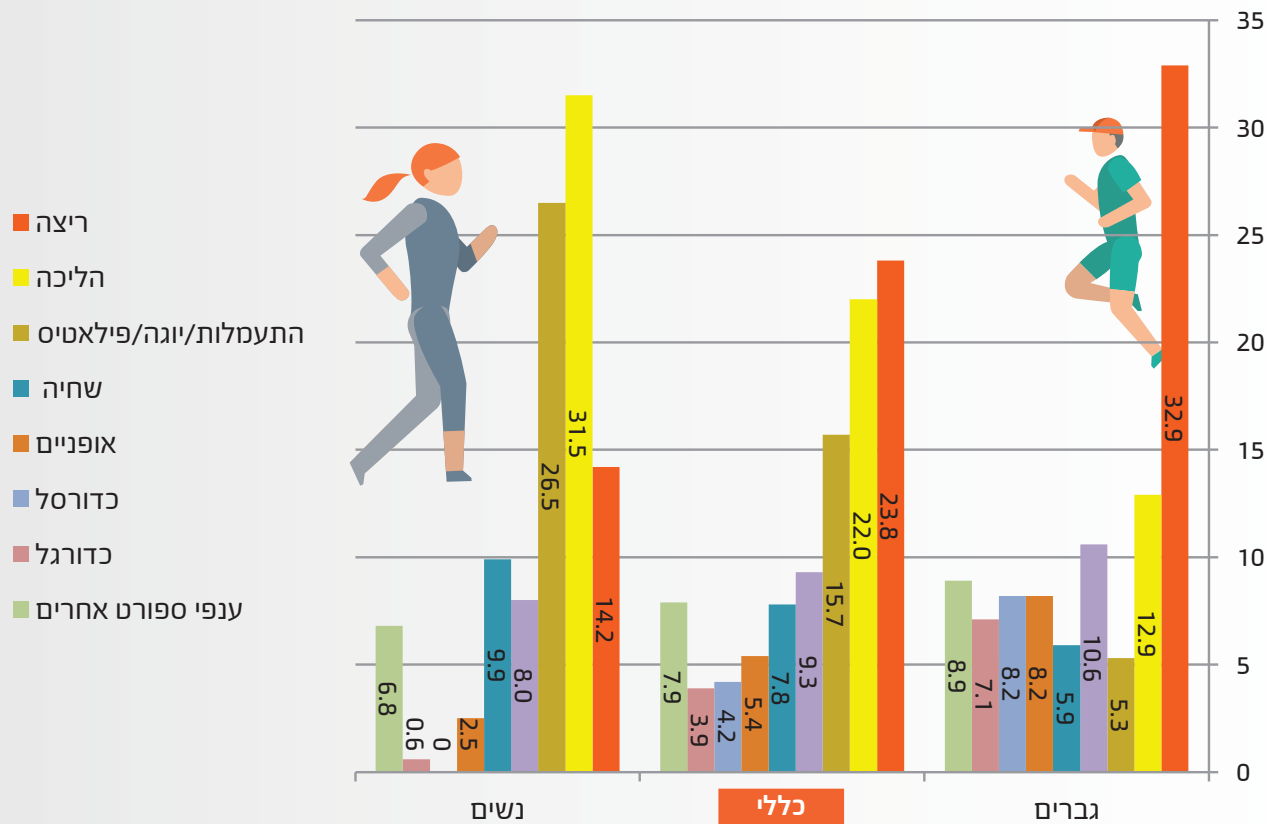
נשים

סוגי הפעילויות הספורטיביות

שאלה 5 - באילו סוגי ספורט הנך עוסק/ת באופן קבוע?

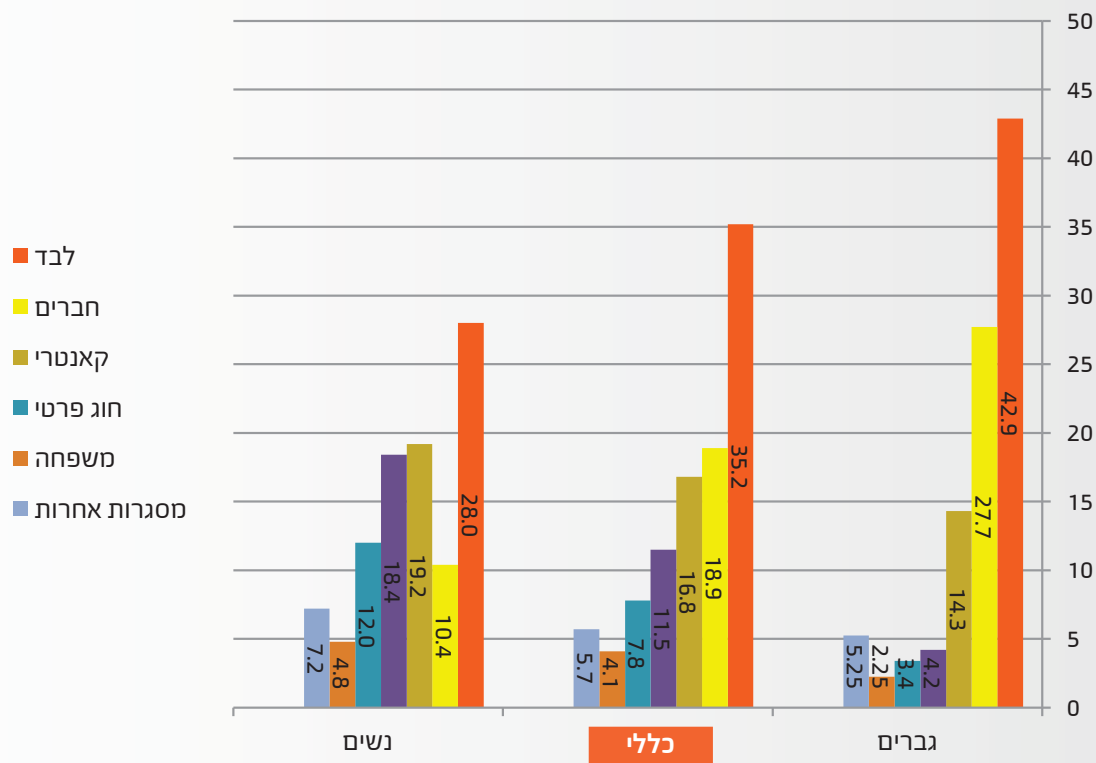
ענף הריצה (23.8%) תופס את המקום הראשון בין ענפי הספורט בקרב הפעילים בעיר. הענף מוביל באופן מובהק (32.9%) בין הגברים. בין הנשים ענף ההליכה מוביל (31.5%), אך במובהקות ופער קטנים מבעבר בישראל. המגמה היא שנשים הולכות ומעדיפות את הריצה (14.2%) על פני ההליכה כספורט אירובי. ההתעמלות לסוגיה, עדיין נתפסת כספורט "נשי" - שנייה בין הנשים (26.5%) ושכיחה הרבה פחות (5.3%) בין הגברים, שם יש לשנות מגמה זו בגלל חשיבות ההגמשה וחיזוק השרירים בגיל הבוגר.

שאלה 6 - מה מסגרת פעילות הספורט (העיקרית) בה את/ה עוסק/ת?

פעילות מאורגנת / מודרכת

רוב מובהק של הציבור (58.2%) מבצע את הפעילות באופן עצמאי (לבד, עם חברים או משפחה). בין הגברים התופעה בולטת במיוחד (72.85%). הדבר מחדד את הצורך להעניק לאוכלוסיה אפשרויות לפעילות ספורט עצמאית.

שאלה 7 - האם את/ה נעזר/ת במדריך/מאמן לפעילות הספורט בה אתה עוסק/ת?

רוב האוכלוסייה (55.7%) מבצעת את הפעילות ללא הדרכה, בהמשך לשאלה הקודמת שמדגישה את חלקה של הפעילות העצמאית. התופעה פחות שכיחה בין הנשים (40.8%) כיוון שהענף השני בשכיחותו בקרבן (התעמלות לסוגיה, ר' שאלה 5), נעשה בד"כ בהדרכה.

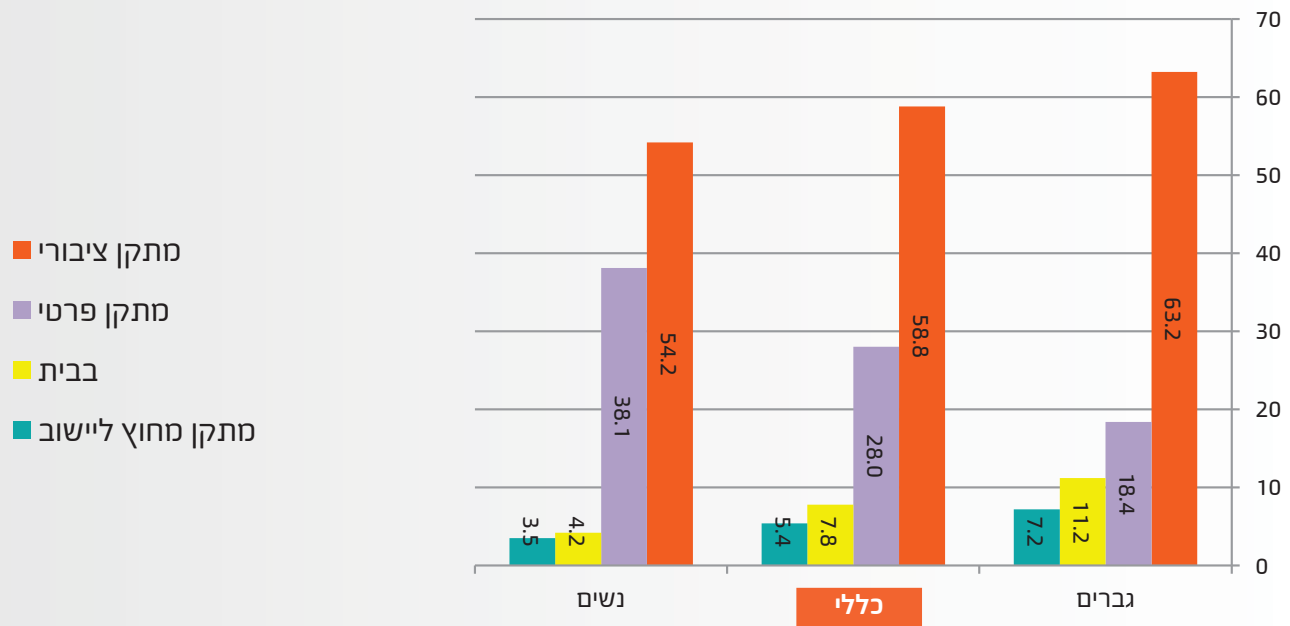

חשיבות, העדפות, צרכים בלתי מסופקים מול שביעות רצון משירותי הספורט

המוצעים בעיר

שאלה 8 - באיזה מתקן ספורט הנך עוסק/ת בפעילות הספורט העיקרית שלך?

המתקנים הציבוריים בנס-ציונה, משמשים היטב (58.8%) את הפעילים. את השיעור הגבוה (38.1%) בשימוש במתקן פרטי בין הנשים, ניתן להבהיר בענפי הפעילות השכיחים ביניהן (בעיקר- התעמלות לסוגיה ושחייה) הנהוגים בחוגים פרטיים וקאונטרי קלאב.

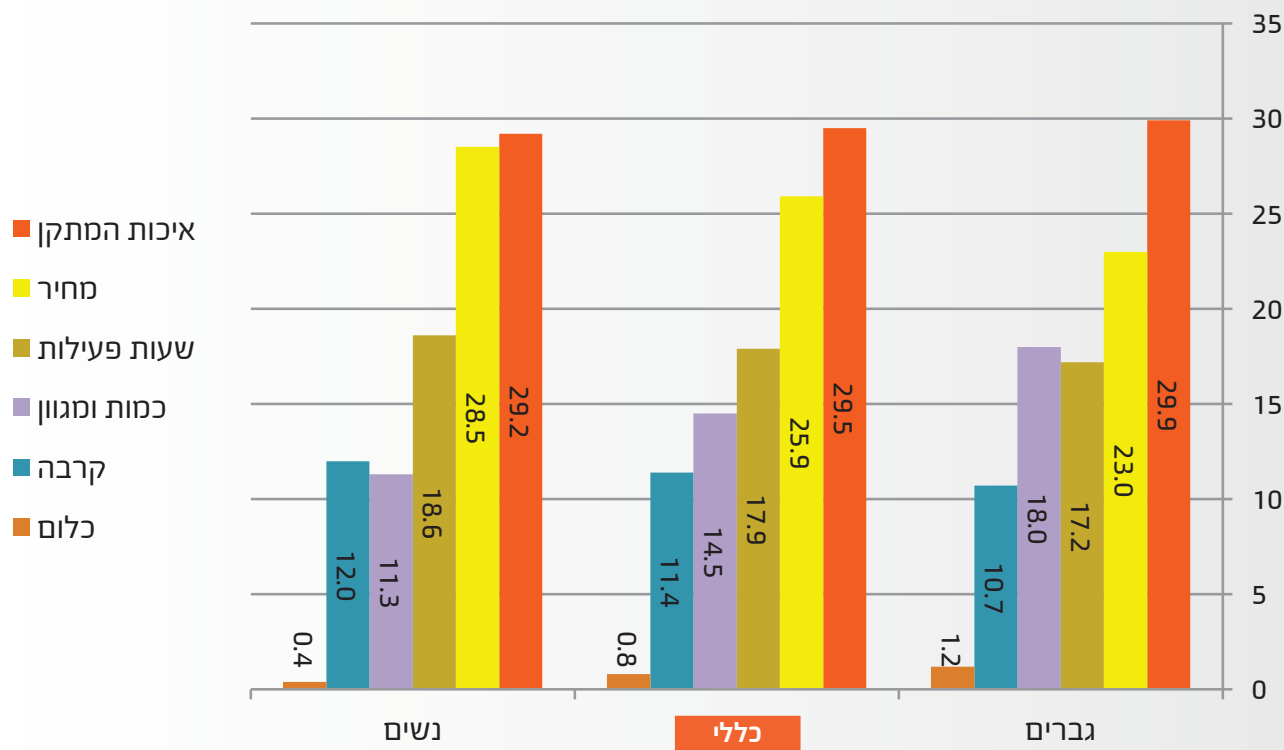
שאלה 9 - האם הנך מרוצה משירותי ומתקני הספורט בעיר?

קרוב ל-60% בין הבוגרים מרוצים ממתקני הספורט בעיר. אם מנפים את ה"אין דעה" (רובם כאלה שאינם פעילים) השכיחות בקרב ה"מרוצים" בקרב מביעי הדעה מטפסת אף ל-76.1%. רק מיעוט (3.2%, כ-4% בהתאמה) אינם מרוצים.

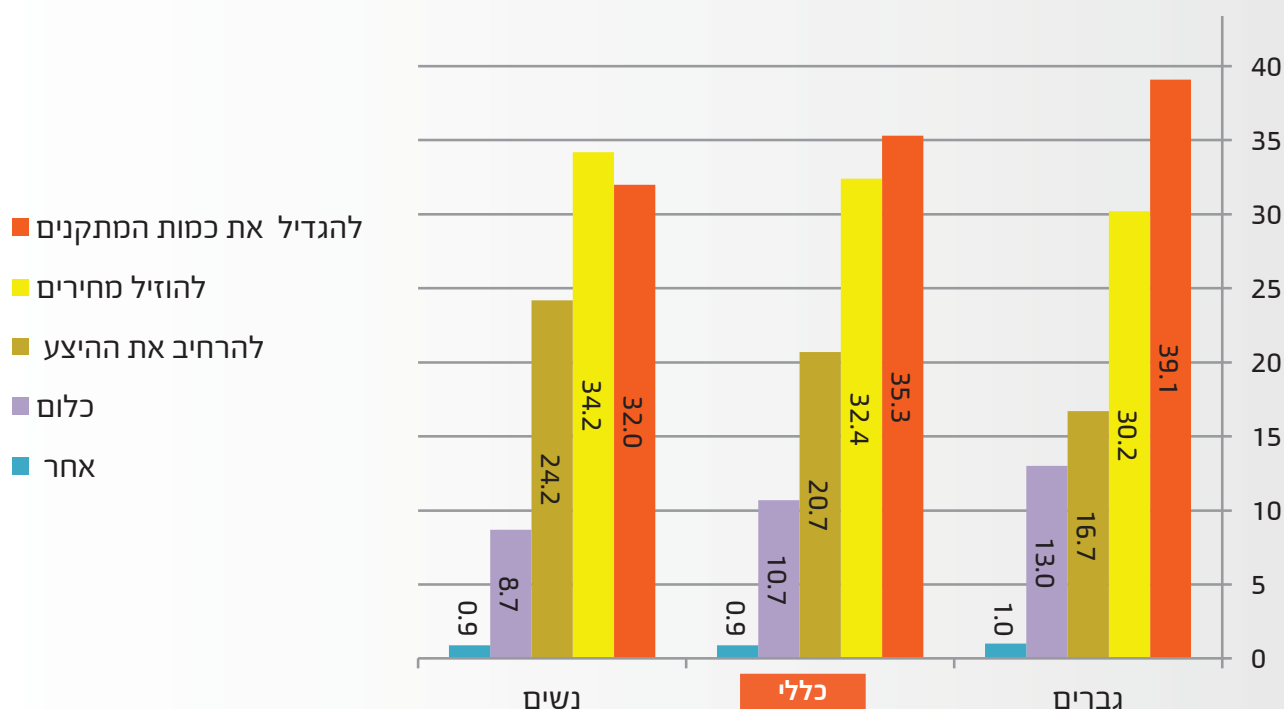
שאלה 10 - איזה נושאים הקשורים לשירותי הספורט, חשובים בעיניך?

איכות המתקן (29.5%) מובילה בחשיבות הנושאים בשירותי הספורט, מעט לפני נושא המחיר (25.9%). שלוש האפשרויות האחרות זכו למופעים מאוזנים יחסית וכמעט כל הנשאלים, כולל אלו שאינם עוסקים בספורט.

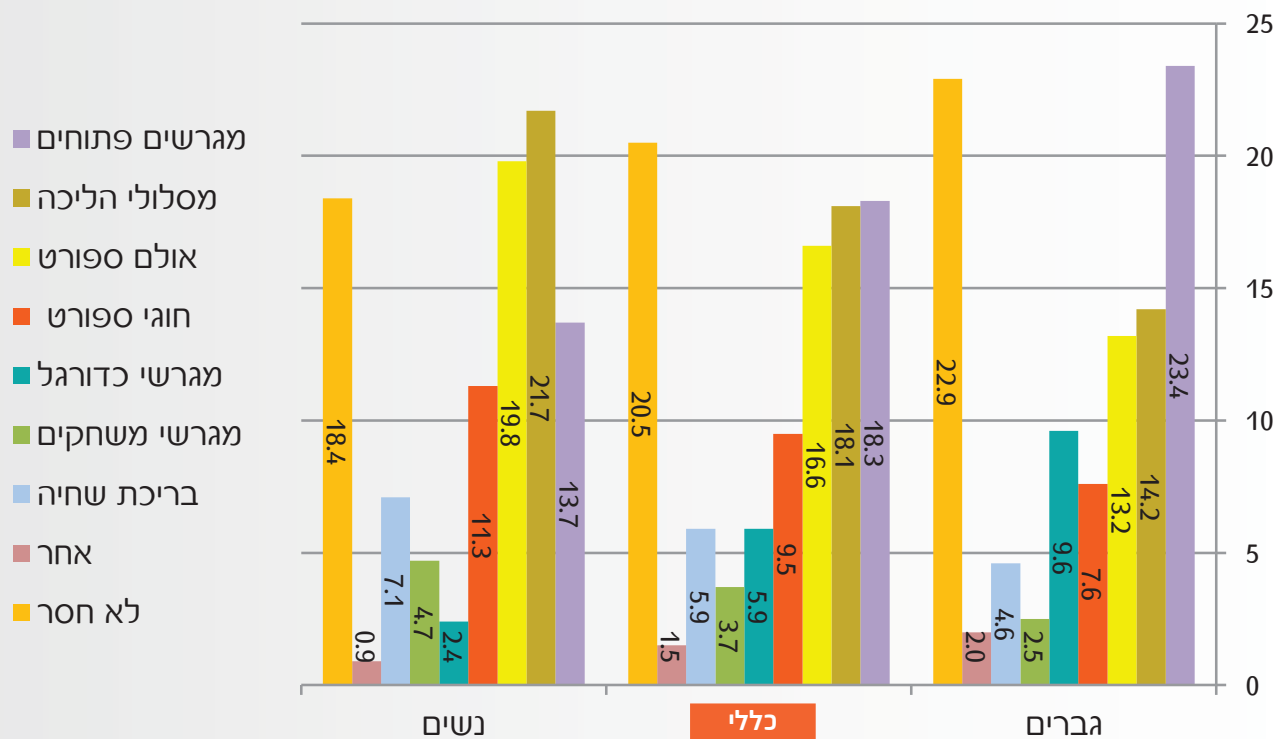
שאלה 11 - מה הרשות המקומית צריכה לעשות כדי לשפר את שירותי הספורט?

הגדלת כמות המתקנים הינה החשובה ביותר (39.1%) בעיקר אצל הגברים. בקרב הנשים, המחיר (34.2%) הוא הנושא החשוב ביותר.

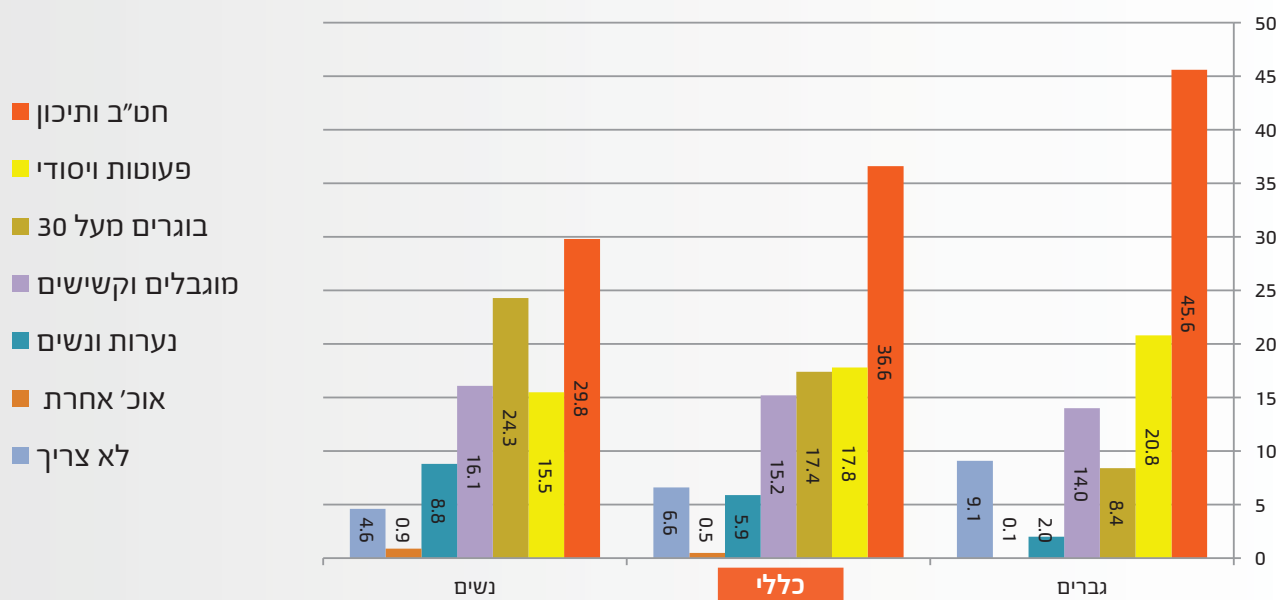
שאלה 12 - איזה סוג של שרות חסר לך או לבני ביתך בתחומי היישוב?

יש קרבה רבה בין שלוש התשובות השכיחות (מגרשים פתוחים, מסלולי הליכה ואולמות ספורט, סה"כ 53%). אך בעוד בין הגברים חסרונם של "מגרשים פתוחים" מוביל בצורה ברורה (23.4%), לנשים חסרים בעיקר "מסלולי הליכה" (21.7%) ו"אולמות ספורט" (19.8%).

שאלה 13 - לאילו מקבוצות הגיל והמין הבאות, צריכה העירייה לסייע במיוחד?

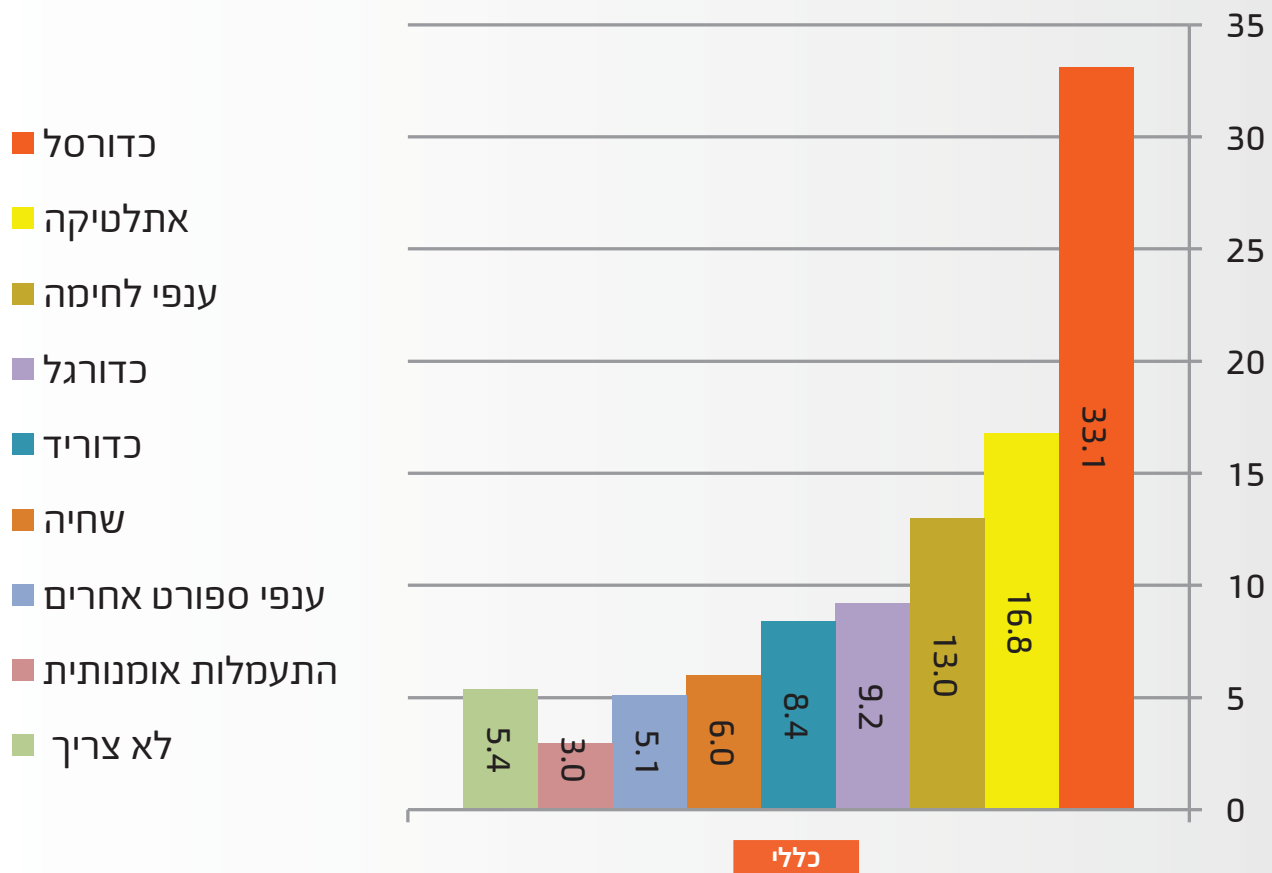
למעלה ממחצית (54.4%) מתושבי העיר, רואים בחשיבות החינוך לספורט בגילאי בית-הספר. אולם בין הנשים בולטת גם המגמה לסייע לגילאי ה-30 פלוס. העדיפות הנמוכה בצורך ב"הטבות" לנשים (5.9%) מלמדת שהמצב בתחום בעיר זה טוב, כפי שמתבטא בשאלות אחרות.

שאלה 14 - אם היית צריך/ה לקבוע באיזה ענפים ייצוגיים יש להשקיע ולעודד ביישוב, בסיוע

לקבוצות ולמתקנים, במה היית בוחר/ת?

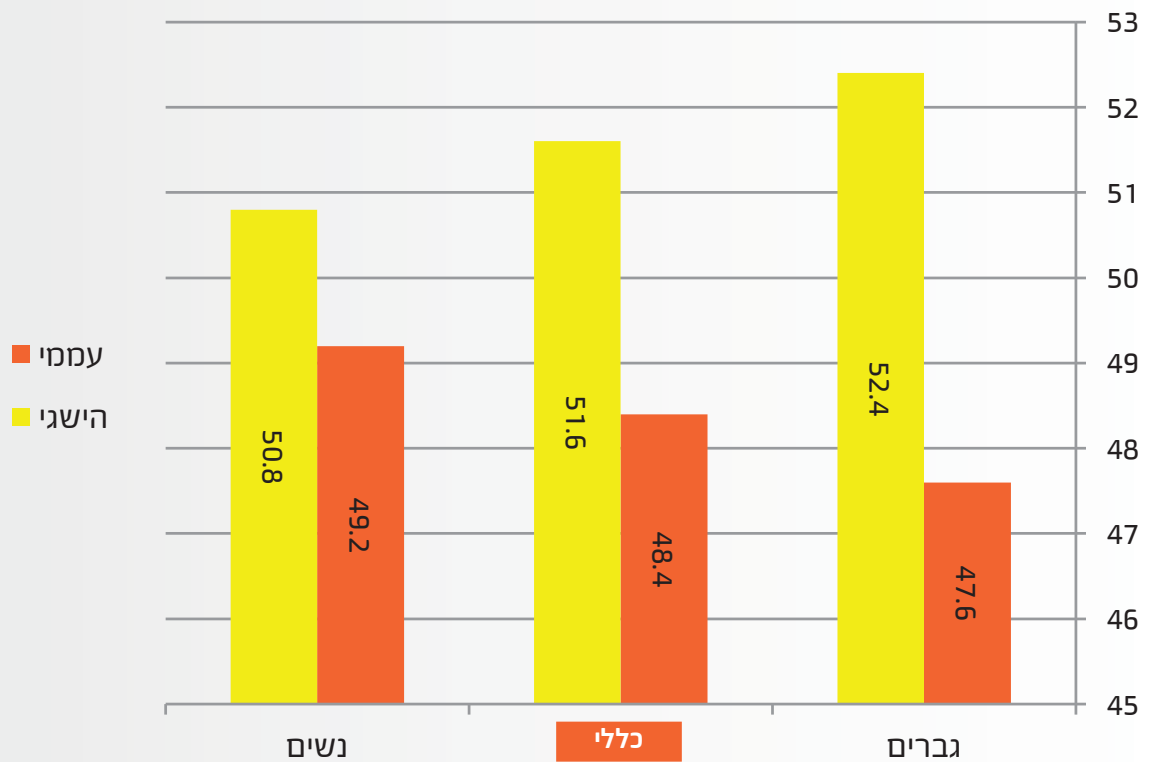
ענף הכדורסל (33.1%) שהנחיל הישגים לעיר בשנים האחרונות בפן הייצוגי ובולט במספר המשתתפים בשורותיו, מוביל באופן מובהק (33.1%) בין ענפי הספורט המועדפים להשקעה בחתירה להישגיות. ענף האתלטיקה (16.8%, שני כללי, שלישי בין הנשים) מפתיע במיקומו, כיוון שכמעט ואינו קיים בתחום ההישגי כיום. הדבר מבטא את החשיבות שרואים תושבי העיר באתלטיקה כענף בסיסי שיש לטפחו. לדעה זו גם תורמת העובדה שהריצה למרחקים ארוכים, שהינה מקצוע בענף האתלטיקה, היא השכיחה ביותר בקרב התושבים (ר' שאלה 5). העובדה שגם במקום השלישי, כבשני, מופיע ענף אישי (ענפי הלחימה - ג'ודו, טקוואנדו וכו'), מעידה על החשיבות שרואים תושבי העיר בטיפוח ענף אישי ייצוגי, שאינו קיים כיום בעיר ברמה גבוהה. בהקשר זה יש גם להדגיש את העובדה שחלקו של הסקר התקיים בזמן ואחרי האולימפיאדה בריו, בה זכה ענף הג'ודו הישראלי לעדנה, עם שתי מדליות ארד. העדפות הגברים והנשים דומות למדי, למעט העובדה ש-5.8% מהנשים ציינו את ההתעמלות האומנותית כענף ייצוגי ובין הגברים הענף לא הוזכר כלל. לפיכך העדפות הנשים בענפים האחרים, הצטמצמו בהתאם. מספר הספורטאים ההישגיים הרשומים בעיר (1,171) מהווה 2.5% מכלל האוכלוסייה. זהו אחוז גבוה במיוחד בישראל בה אחוז הספורטאים באוכלוסייה הוא בממוצע 1.22% בלבד, (בסקר שנערך ב-2013). נס ציונה שואפת לממוצע האירופאי המתקרב ל-4%.

חלוקת משאבים בין ספורט עממי לייצוגי

שאלה 15 - אילו יכולת לחלק את התמיכה התקציבית והארגונית שמקצה העירייה, בין שני סוגי פעילויות הספורט הבאות, כיצד היית מחלק?

כדי להבהיר - מדובר על חלוקת 100% של השקעה בין שני סוגי הספורט. בהשוואה לערים אחרות בהן נשאלה השאלה - האחוז הגבוה של הרצון להשקיע בספורט ההישגי - מרשים. זאת, כיוון שהספורט הייצוגי נוגע למיעוטם של התושבים בהשוואה לפעילי הספורט העממי. בערים אחרות החלוקה הינה השקעה של כ-65% בספורט העממי. הדבר מעיד על החשיבות שרואים התושבים בצורך להשקיע ולשדרג את הספורט ואת הישגי הספורט הייצוגי בעיר.

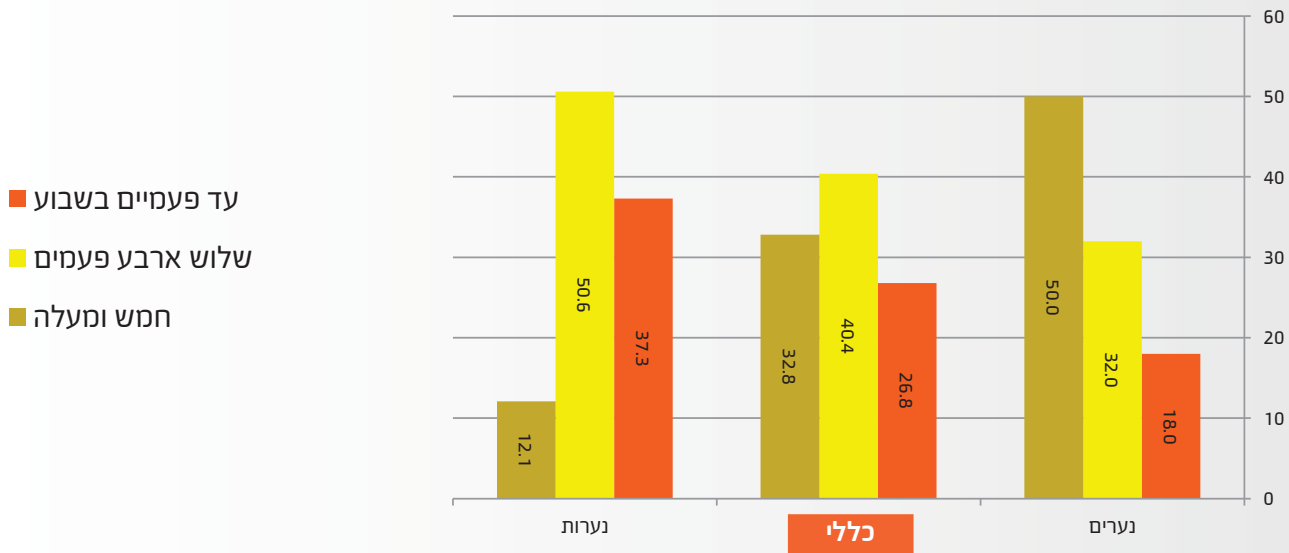
סיכום תשובות בני נוער

הסקר לנוער התקיים באופן פרונטאלי (חלוקת שאלונים) בקרב 204 נסקרים בקרב תלמידי כיתות ז עד ט מגמות כדורסל (בי"ס בן-יהודה) וכדוריד (בי"ס בן גוריון).

לפיכך, אין לראות באוכלוסייה זו מדגם מייצג, אך ניתן ללמוד על הרגליה והעדפותיה כאוכלוסיית נוער ממוקדת השוחרת ספורט.

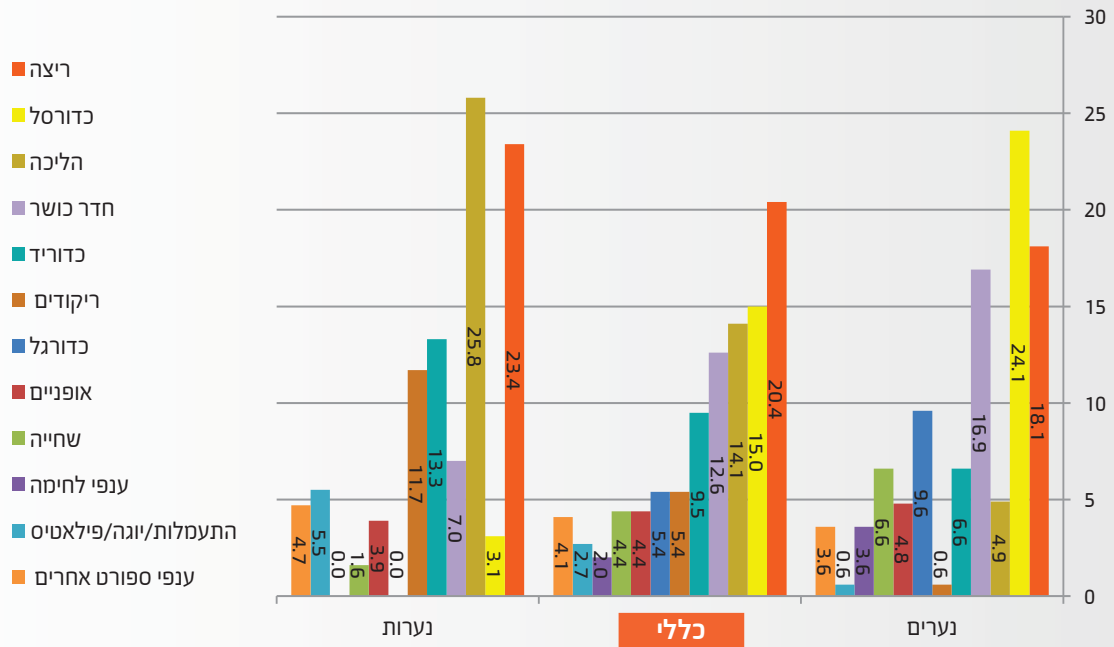
1. באיזה תדירות אתה עוסק בפעילות ספורט?

מהתשובות לשאלות 1-2 ניתן להיווכח שאוכלוסיית שוחרי הספורט פעילה בספורט באופן אינטנסיבי ו-73.2% מתוכם פעילים שלוש פעמים בשבוע ומעלה. מחצית מהנערים פעילים מאד (חמש ומעלה בשבוע) לעומת רוב דומה לנערות (50.6%) לפעילות של שלוש-ארבע פעמים בשבוע.

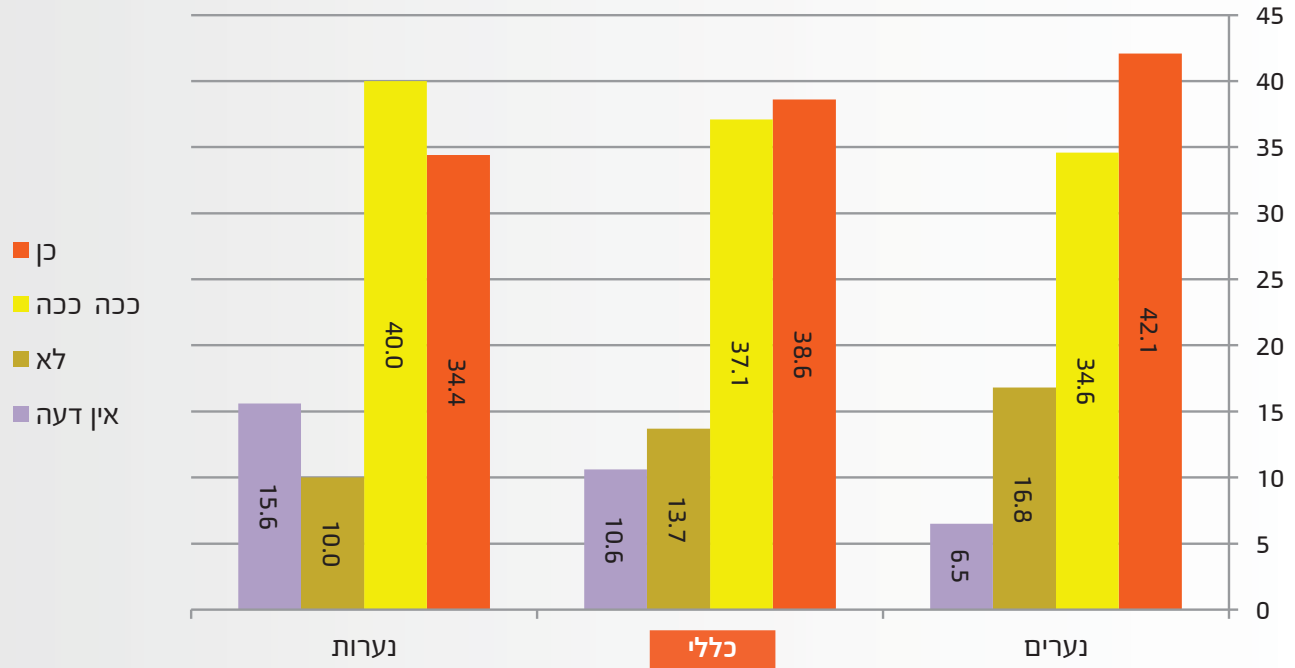
2. באילו סוגי ספורט הנך עוסק/ת באופן קבוע?

ניתן היה לענות כמה תשובות וסיכומן משקף את מגוון סוגי הספורט שהנערים/ות, הפעילים בענפי הכדורסל והכדוריד, מבצעים בנוסף לעיסוקם המרכזי. הריצה (20.4%) מובילה כענף הבונה כושר אירובי, לצד ההליכה הבולטת בין הנשים (25.8%).

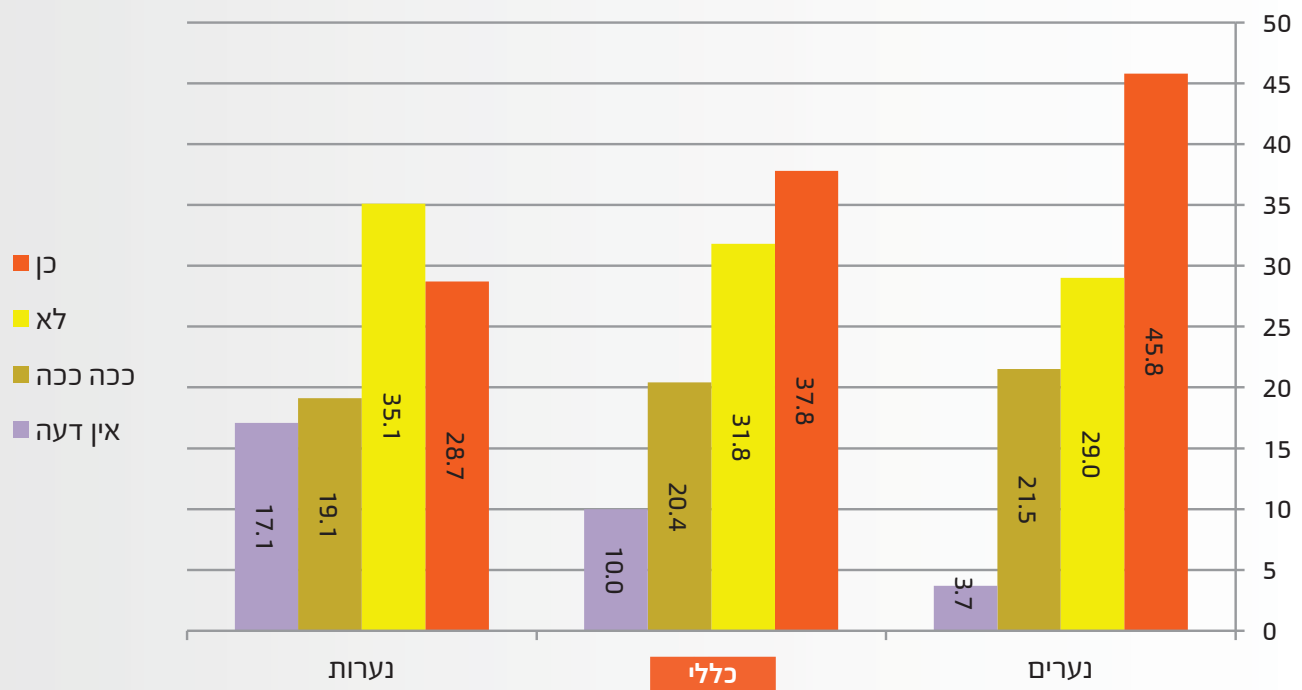
3. האם הנך מרוצה משירותי ומתקני הספורט בעיר?

הנוער העוסק בספורט, ביקורתי יותר מהבוגרים בתחום זה. רק 38.6% מרוצים משירותי ומתקני הספורט (58.4% בין הבוגרים). מגמתם לשיפור המתקנים, נובעת מן הסתם מעיסוקם המקצועי והאינטנסיבי יותר בפעילות ספורט בהשוואה לבוגרים.

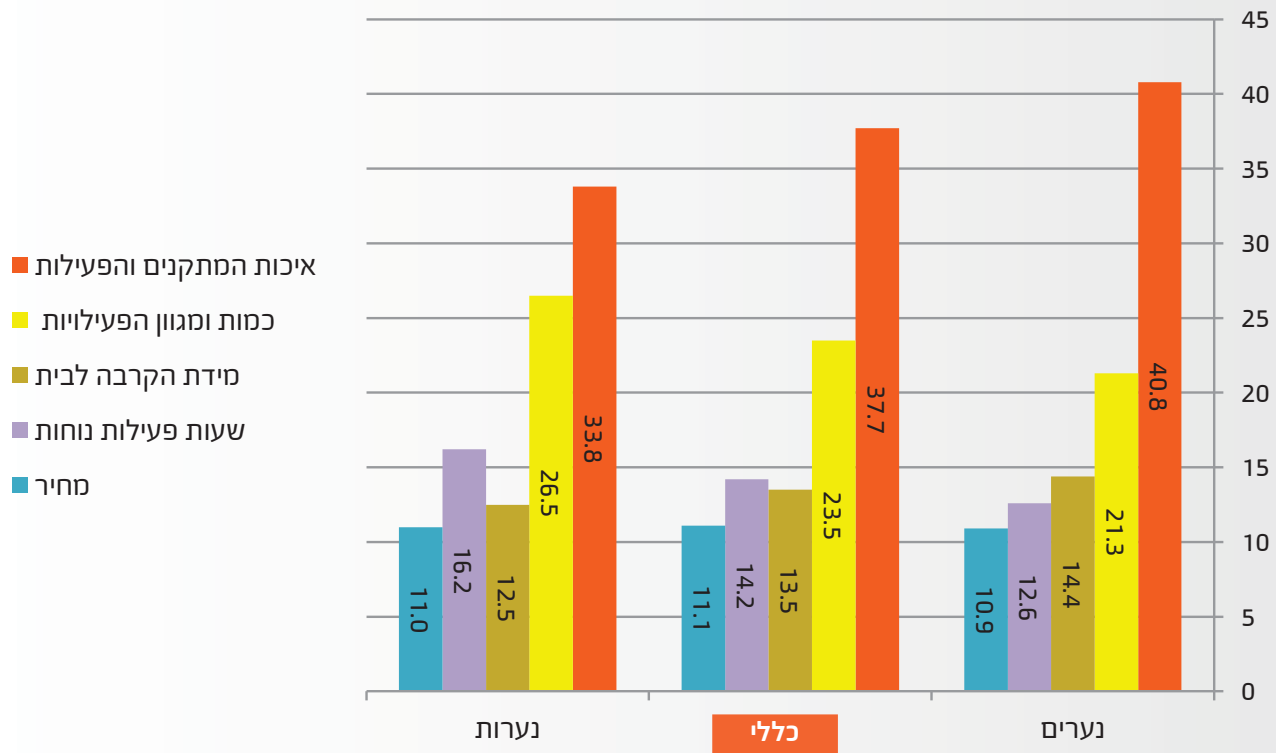
4. האם הנך מרוצה מרמת המתקנים בבית הספר שלך?

רק למעלה משליש (37.8%) מרוצים בהבדל מובהק בין הבנים המרוצים יותר (45.8%) והבנות המרוצות פחות (28.7%). את ההבדל ניתן לייחס לסוגי המתקנים המועדפים עליהם (ר' שאלה 7) שבמקרה של הנערות הינו מסלולי הליכה/ ריצה - החסר בבתי-הספר בנס-ציונה ובארץ בכלל.

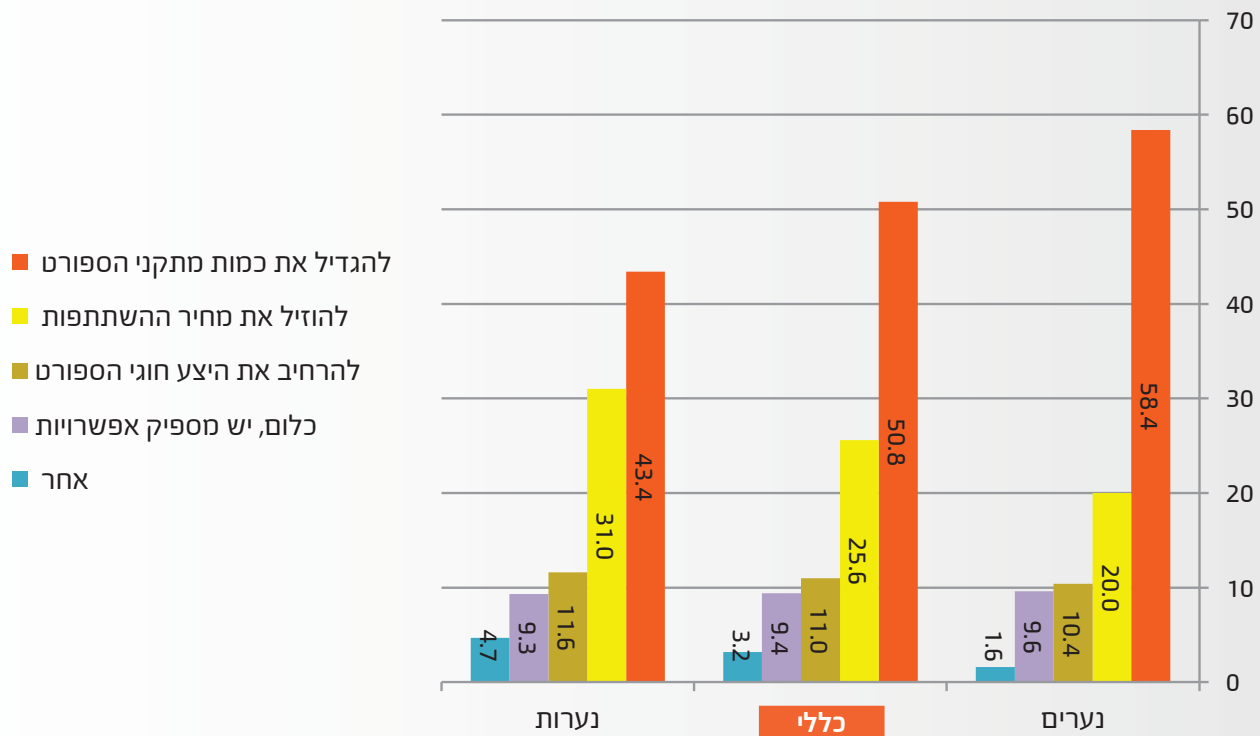
5. איזה נושאים הקשורים לשירותי הספורט, חשובים בעיניך?

הנוער מעוניין באיכות ומגוון (61.2%) ופחות בנושאים המבטאים נוחות (קרבה, שעות ומחיר).

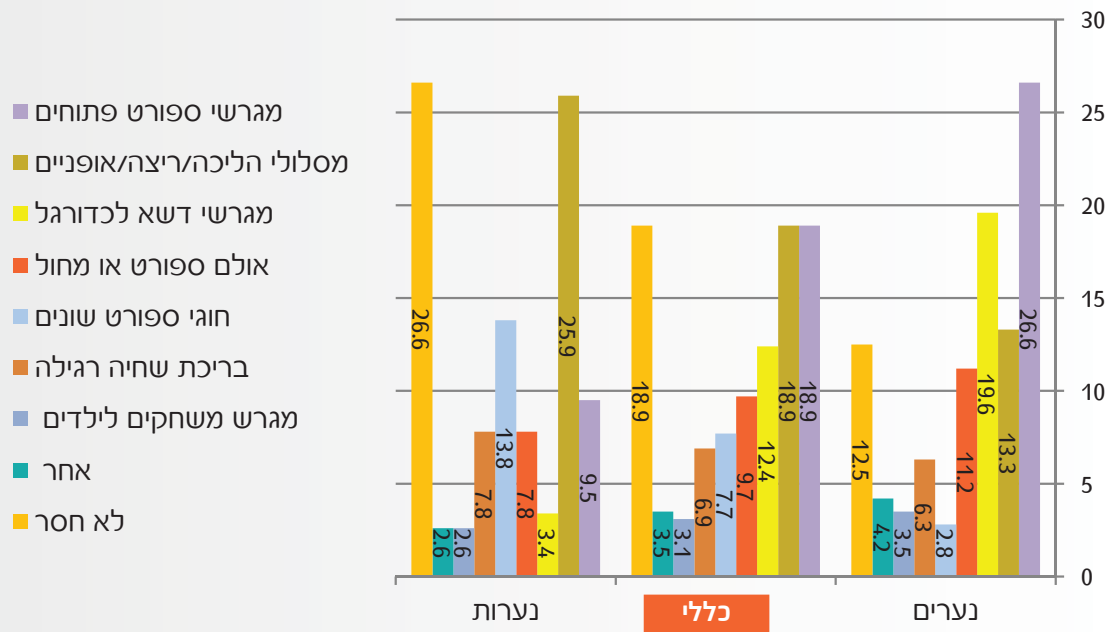
6. מה הרשות המקומית צריכה לעשות כדי לשפר את שירותי הספורט?

הגדלת כמות מתקני הספורט, זוכה לרוב מוחלט (50.8%) ובניגוד למגמה בשאלה הקודמת, נושא המחיר (25.6%), זוכה גם הוא לקדימות.

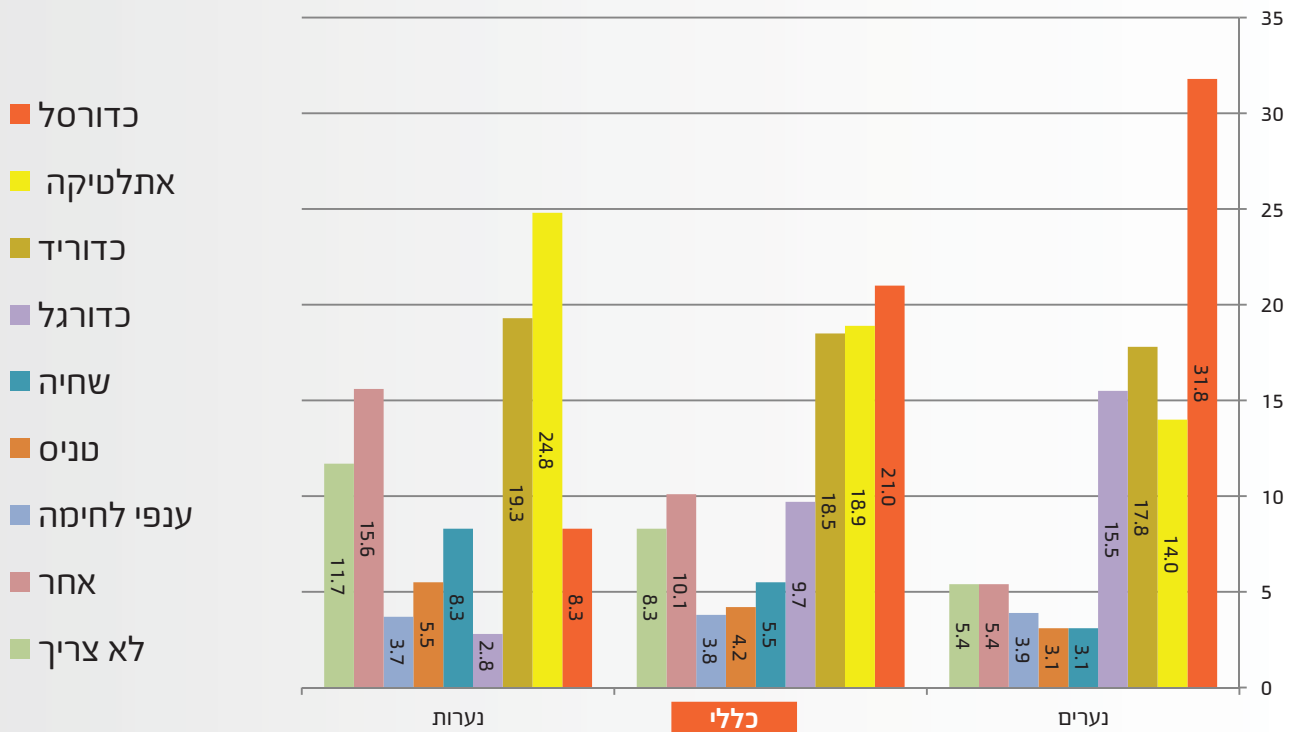
7. איזה סוג של שרות חסר לך או לבני ביתך בתחומי היישוב?

ה "מגרשים הפתוחים" ו "מסלולי ההליכה/ריצה/אופניים" מובילים בצוותא (18.9%). אולם קיים שוני ברור בין המינים - הנערים מעוניינים במגרשים פתוחים (26.6%) ובמגרשי דשא (19.6%), בעוד הנערות מעדיפות באופן מובהק את המסלולים (25.9%) - בשל עיסוקם השכיח בשלושת סוגי ספורט אלו (סה"כ 63.1%, ר' שאלה 2)

8. באיזה ענף ייצוגי יש להשקיע ולעודד ביישוב, כדי שיצטיין במישור הלאומי?

למרות שהנסקרים באים מענפי הכדורסל והכדוריד, ענף הכדורסל זכה כאן להעדפה פחותה משל הבוגרים (33.1% בין הבוגרים לעומת 21% בנוער) וענף הכדוריד הגיע רק למקום השלישי בנוער. בין השניים, במקום השני (כמו אצל הבוגרים) מופיע ענף האתלטיקה (18.9%) שגם הנוער, בעיקר הנערות (24.8%) רואה חשיבות בפיתוחו.

א.ש. שיאן ספורט בע"מ

טל': 03-5581399 | מייל: sport@sian.co.il

כל הזכויות שמורות ©